

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

numismatica

herentals

maandelijks clubtijdschrift

36

april 2007

verantwoordelijke uitgever

Numismatica Herentals

redactie : Rudy Dillen - Postbus 105 - 2200 Herentals

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter – secretaris – redacteur 0472-542147 rudy.dillen@telenet.be
Michel Jansen	ondervoorzitter – ledenonthaal 014-507919 michel.jansen@mauquoy.com
Gust Verboven	penningmeester – schatbewaarder 014-219894 a.verboven@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester – standhouders 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Eddy Pauwels	bibliothecaris – tombola 0496-529952 pauwels.doudelet@telenet.be
Frank Lippens	webmaster – public relations 0475-552400 frank.marieline@skynet.be

Erelid : **Roger van Nuffel** – Herentalse Schepen van Cultuur 2001-2006

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	Fortis 001-4206136-01 IBAN BE43 0014 2061 3601 BIC GEBABEBB
lidgelden 2007	11 € lidmaatschap Numismatica Herentals + EGMP (17 € voor leden in het buitenland) 7 € lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals voor leden van de andere EGMP-afdelingen (10 € voor leden in het buitenland) 1 € dag-lidmaatschap voor bezoekers
gratis toegang	voor -12 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	het E.G.M.P. – Koninklijke Vereniging de Herentalse cultuurraad
website	www.numismatica-herentals.be

clubactiviteit op elke 2e zondag van de maand, van 8.30 tot 12 u
zondag 8 april – 13 mei – 10 juni – 8 juli – 12 augustus – 9 sept **2007**
Brasserie ‘Den Brasseur’, Bovenrij 50, 2200 Herentals tel. 014-231665

Standhouders krijgen toegang tot het lokaal vanaf **7 u**, leden en bezoekers
welkom vanaf **8.30 u**. Op vertoon van de Herentals-lidkaart kan de
Numismatica - Welkomstpenning afgehaald worden aan de bestuurstafel

Frontpagina een kader van antieke munten

Clubnieuws

Tentoonstelling Jos Verbist zal deze maand een kleine tentoonstelling verzorgen rond het thema **'Ontdekkers en schepen'**. Alle grote en bekende ontdekkingsreizigers komen aan bod. Een bundeltje met historiek en achtergrondinfo ligt klaar om in te kijken en mee te nemen.

Quiz 7 Numismatica-leden hebben zich reeds gemeld om mee te kwissen op de 2^e Herentalse Cultuurraad-Quiz op vrijdag 13 april in zaal 't Hof, begin om 20 u. Er werd besloten om 2 ploegen (max. 5 pers.) in te schrijven. Walter, Joris, Ivan, Jos, Eddy, Rudy en Leopold zoeken dus nog 3 medekwisseurs om de 2 ploegen te completeren. **Wie doet nog mee?**

Schenking Het clubbestuur heeft gemeend dat een bijdrage op zijn plaats was, zodat er in de Stedelijke Bibliotheek ook numismatische werken kunnen geraadpleegd worden. Een eerste stapel werd reeds overhandigd en het is de bedoeling om er mettertijd de volledige reeks **EGMP-jaarboeken** op het schap te plaatsen. Door het EGMP-lidmaatschap op te nemen zal de Herentalse Bibliotheek nu ook automatisch elk volgend werk verwerven. Het clubtijdschrift en 'De Beeldenaar' liggen er reeds ter inzage.

Muntmanifestatie 2007 Op vraag van enkele leden willen we verder vernemen of er voldoende interesse is om op zaterdag 15 september 2007 naar de Muntmanifestatie te Assen, **de grootste muntenbeurs van Nederland**, te rijden. Zo ja, laat dit weten aan de bestuurstafel, zodat we in een latere fase het vervoer kunnen coördineren.

Hij kan niet lang meer wegblijven : kortelings vieren we het **200ste lid** !

Clubactiviteit van zondag 8 april

Den Brasseur 8.30–12 u

11.20 u aanwezigheidstombola gratis voor aangesloten leden

* zilveren 5 frank Leopold I	1850
* zilveren 5 Korona – Ferencz Jozsef Hongarije	1909
* zilveren penning – 1000 jaar aanmunting Brussel	1965
zilveren 20 frank Leopold III	1934

+ telkens een fles wit, Vin de Pays des Côtes de Gascogne – Mage 2002

11.25 u trekking lootjes-tombola 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

* gouden 20 Francs Frankrijk	1896
gouden 10 Francs Frankrijk	1906
gouden miniatuurmuntje	14 karaat
* zilveren 5 Roebel CCCP – O.S. Moskou	1980
* zilveren 1 Dollar USA – E Pluribus Unum	1889
zilveren Un Sol – Republiek Peru	1915
1/2 onza Plata Pura – Mexico	1992
zilveren 250 frank – 25 jaar regering Boudewijn	1976

met telkens een fles witte wijn, Testa Trebbiano d'Abruzzo – Italië 2005
geschonken door **supermarkt Van Eccelpoel** – Lierseweg 20, Herentals

Het bezoek aan de 'Münzbörse' van Konz-Trier was een gedeeld succes. Tezamen met 11 leden van Numismatica Edelweissje reisden 32 mensen van onze vereniging naar de muntenbeurs van de Duitse numismatische vereniging 'Petermänchen Konz'. De beurs kan, qua opzet, de vergelijking doorstaan met organisaties in ons land : een mix van amateur- en professionele standhouders. Het aanbod bestond voor het overgrote deel uit Duitse- en antieke munten, aangevuld met archeologisch materiaal. De prijzen lagen echter wel wat aan de hoge kant, maar toch konden de meesten met enig 'contentement' wel wat bijzonders op de kop tikken.

In de namiddag stond een geleide stadswandeling op het programma. De Nederlandstalige gids loodste de groep, in een fris februari-weertje met af-en-toe wat zon, langs alle historische bezienswaardigheden van deze mooie stad. Nadien zochten de deelnemers spijs&drank in een gezellige 'weinstube'. De tevredenheid die we na afloop mochten constateren, deed ons reeds besluiten om binnen afzienbare tijd weer zo'n busreis te organiseren. Het bestuur bedankt alle deelnemers voor de vriendelijkheid en gezelligheid die als een rode draad doorheen deze reis liep ! Creatieve voorstellen omtrent een volgende uitstap zijn steeds welkom.

Oplossing EURO-muntenpuzzel

inbreng Rudy Dillen

De te vinden naam was **PRESEREN**, de mega-euro woog exact **42.9 g**. Er werden 13 antwoordstroken in onze rode puzzelbus gedeponeed. **Joris Frederickx** uit Vosselaar had de goede naam ingevuld en benaderde met 45.3 g. het dichtst het juiste gewicht. Hij mocht dan ook tevreden de zilveren 5 Frank Louis Philippe en de fles wijn in ontvangst nemen. Proficiat Joris en de rest van het deelnemersveld! In het meijdschriftje presenteren we weer een volgende 'muntenpuzzel'.

De juiste antwoorden :

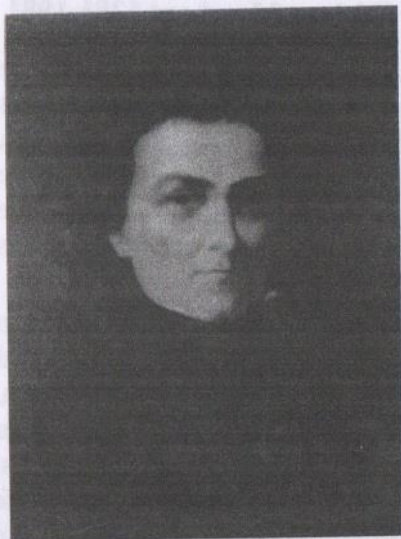
1. Plein op de 2-euro '50 jaar Verdrag van Rome'.	Campidoglio
2. Voorzitter van de Europese Centrale Bank (ECB).	Trichet
3. Dier op de Sloveense 1eurocent.	ooievaar
4. Aantal 'landen' momenteel in de Europese Muntunie.	zestien
5. Slot op de laatste herdenkingsmunt van Duitse deelstaten.	Schwerin
6. Kleur van het 500 € bankbiljet.	paars
7. Ontwerper van de Oostenrijkse euro's.	Kaiser
8. Bekende schrijver op de Italiaanse 2 euro.	Dante

Op de **2-euromunt van Slovenië** staat het hoofd van Preseren afgebeeld, in profiel naar links, met een deel van de tekst van het Sloveens volkslied.

France Preseren 1800-1849

De romantische dichter France Preseren werd geboren in Vrba, Slovenië op 3 december 1800. Hij doet al 150 jaar dienst als boegbeeld van de Sloveense cultuur en het Sloveens nationalisme. Preseren wordt in zijn geboorteland vereerd omdat hij dichtte in het Sloveens en in zijn gedichten uitdrukking gaf aan het verlangen van het Sloveense volk naar politieke onafhankelijkheid. Eén van Preserens beste gedichten 'Zdravljica' is de tekst van het Sloveens volkslied geworden en 8 februari, zijn sterfdatum, is tot nationale herdenkingsdag uitgeroepen. In het centrum van Ljubljana is een groot monument voor de dichter opgericht en de Preseren-Prijs is de hoogste Sloveense onderscheiding voor artistieke prestaties. De man wordt mateloos bewonderd in zijn land. Preseren was een typische vertegenwoordiger van de Romantiek, de culturele stroming van de 19e eeuw die het gevoel, meestal in de vorm van 'smart en Weltschmerz', centraal stelt.

Zijn privé-leven was bijpassend ongelukkig. Hij was een alcoholist die voortdurend verliefd werd op onbereikbare vrouwen. Hij stierf arm en eenzaam aan levercirrose.

Zijn belangrijkste werk verscheen in de dichtbundelreeks 'De Carniolaanse Bij'. De dichtbundels met deze titel bevatten verzamelingen van romantische Sloveense gedichten. Preseren hielp bij het samenstellen van deze bundels, waarvan het eerste deel in 1830 verscheen. De reeks hield het literaire erfgoed van Slovenië levend in een tijd waarin de Duitstalige Oostenrijkers de dienst uitmaakten in het land.

Rond 1831 woedde er een kleine literaire oorlog binnen de Sloveense intellectuele elite over het Sloveense alfabet. Deze culturele twist werd de 'Ljubljanaanse ABC-oorlog' genoemd. Preseren speelde een belangrijke rol in deze richtingstrijd. Hij verzette zich tegen het plan van een deel van de intellectuelen om het Cyrillisch alfabet in te voeren. Als straf voor zijn tegenwerking stelde zijn uitgever de publicatie van het vierde deel van 'De Carniolaanse Bij' uit en werd zijn werk gecensureerd. In 1837 kwam Preseren weer op voor het Sloveens toen 3 vooraanstaande intellectuelen voorstelden om het Sloveens af te schaffen en te vervangen door het Servo-Kroatisch. Zij streefden naar één Slavische natie waarin alle Slavische volkeren verenigd zouden zijn (ze kregen later hun zin toen Joegoslavië werd gevormd). Om die eenheid te bevorderen, moesten alle Slaven dezelfde taal gaan spreken. Preseren en zijn medestanders wonnen ook deze slag en wisten de traditionele taal, en daarmee de Sloveense cultuur, te redden. **RuD**

Penning 50 Mareholt

viering 700 jaar Meerhout 1281-1981

Voor de Meerhoutse middenstand was het 700-jarig bestaan van de gemeente in 1981 een inspiratiebron geweest om een gedenkpenning uit te geven die, voor korte tijd althans, in de plaatselijke handelszaken ook een eigen betaalwaarde had. De uitgave kaderde in de acties die de middenstand voerde om tegen de jaarwisseling niet de traditionele lotenuitdeling te houden. In 1978 hadden ze ook reeds een reeks postkaarten 'Meerhout vroeger en nu' uitgebracht.

De munt, die de naam 'Mareholt' meekreeg, de oude benaming van Meerhout, vertoont op de voorzijde de 5 gildenbeelden die in de raadzaal van het gemeentehuis bewaard worden : **St. Elooi**, patroon der smeden, **St. Krispijn**, patroon van de lederbewerkers, **St. Severus**, patroon der wevers, **St. Arnoldus**, patroon van de brouwers en **St. Chrispianus**, patroon van de schoenmakers. Deze beelden omringen het oude wapenschild van Meerhout. De keerzijde toont de 2 voornaamste gebouwen van de gemeente : de kerk van het centrum en het Drossaerduis dat sinds 1934 als gemeentehuis dienst doet. Daarrond staan de lindebomen die aan de markt zo'n typisch uitzicht geven (door heraanleg echter in 1993 geroid, maar ondertussen terug aangeplant). De tekst vermeldt : '1281-1981 MEERHOUT - 50 MAREHOLT'.

Het ontwerp was van Hugo Meersman. De uitgifte werd gerealiseerd door 'Europe Mint' in Antwerpen. De oplage bestond uit :

100 stuks	in muntgoud (21.6 kt)	500 Mareholt	30 mm	9.8 gr.
250 stuks	in muntgoud (21.6 kt)	250 Mareholt	21 mm	3.9 gr.
500 stuks	zuiver zilver (999/1000)	100 Mareholt	30 mm	12 gr.
20.000 ex.	messaging geplaatst staal	50 Mareholt	30 mm	7.8 gr.

Alle gouden stukken werden geleverd in luxe-etui.

Het grootste deel van Meerhout was in de 13^e eeuw overgegaan naar het 'Huis van Diest'. Dit door het huwelijk van Arnold III met Aleydi, een bloedverwante van Hendrik van Meerhout. Hun 2^e zoon, Geeraard van Diest, trouwde in 1181 met Lutgardis, die weduwe was. Zij hadden verscheidene kinderen, waarvan de oudste zoon Arnold V van Diest en 'Heer van Zelem' was. Zeker is dat Arnold V de heerlijkheid Meerhout in bezit had ten jare 1281, door het verdrag dat hij aanging met Jan I Hertog van Brabant. Dit verdrag werd gesloten 's zondags voor Allerheiligen, 27 oktober 1280. Ter herdenking van deze overdracht en hereniging werd besloten tot uitgifte van de penning.

Documentatie Marc Willemans, Eekstraat 174, Lokeren tel 09 3487199
Catalogus Gemeentepenningen van België : nr. 86 Meerhout – Mareholt

Dit voornaam gebouw in het centrum van Meerhout kreeg de naam '**Drossaerdhuis**' omdat het tussen 1720 en 1723 door de Meerhoutse Drossaard Andreas Viskens werd gebouwd en verder door hem werd bewoond, gedurende de uitoefening van zijn hoog bestuurlijk en rechterlijk ambt. In de Franse tijd was het een voorname burgerwoning, later smidse, hotel en ... café. Het werd een 1e keer gerestaureerd in 1935. De toog maakte toen plaats voor de raadstafel, doch er wordt nog even hard en zorgvuldig gedebatteerd. • www.2400.be

In onze veiling ! **Sterling Henry III uit Brusselse muntschat 1908 !**

De koper van deze zilveren munt ontvangt naast de munt tevens het certificaat van origine (ex. Brussels Hoard), afgeleverd door de Engelse numismaat Lloyd Bennett. De munt is een Engelse penny van Henry III, koning van Engeland 1216-1272, geslagen in de munt van Londen door muntmeester Henry, en wordt geïdentificeerd als een 'Long cross coinage without sceptre, class III b'.

Het is één munt uit de 70 000 die meer dan **Lot nr 26, inzet 65 euro** 640 jaren ongestoord onder een Brussels huis heeft begraven gelegen !

De Brusselse muntschat is de grootste muntschat ooit, zowel in termen van aantal stukken als in termen van gewicht en in termen van waarde in het middeleeuwse Brabant. Naast het feit van de grootste middeleeuwse muntschat is deze schat tevens de grootste vondst ooit van Vlaamse en Engelse middeleeuwse zilverstukken. De schat bevatte zowat 150.000 zilveren stukken van het type 'penning' (denier) daterend van vóór 1265 en werd gevonden in het centrum van Brussel in 1908 bij afbraakwerken in de Stormstraat, in de keuken, achteraan het huis.

Ongeveer 70.000 van de gevonden stukken zijn Vlaamse denieren en ca. 83.500 munten zijn Engelse sterlings van het 'lange kruis'-type. Vandaag blijven er minder dan 20.000 Vlaamse denieren over, maar op een kwart na, zijn alle Engelse sterlings nog steeds intact. Men neemt aan dat het leeuwendeel van de Vlaamse stukken werd hersmolten in de jaren 1910 - 1920.

De munten werden geveild op 28 oktober 1909 door Charles Dupriez : de 70.000 Vlaamse denieren werden aangeboden in verschillende loten terwijl de Engelse stukken één enkel lot vormden dat werd aangekocht door de heer A.H. Baldwin, gereputeerd Brits numismaat, voor 15.250 Belgische franken, met daar bovenop 10 % commissieloon.

De auteur S. Gullbeek tracht in een artikel te antwoorden op de hamvraag : 'Wie was de eigenaar van de stukken en hoe kwamen ze in de Stormstraat terecht ?' Het juiste antwoord vinden is pure speculatie maar de auteur verwijst ondermeer naar de bouw van de kathedraal die werd aangevat in 1222, jaren voor de schat werd afgesloten (1265).

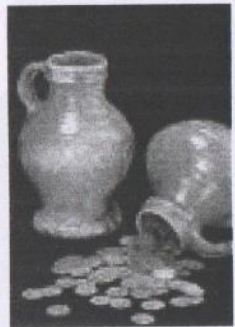

Henry III (1207-1272)

aangezien hij er van uitgaat dat meer dan één persoon op de hoogte moet geweest zijn van deze grote hoeveelheid geldstukken.

Een andere mogelijke verklaring voor de aanwezigheid van deze munten - die de auteur S Gullbeek niet aanhaalt - is het feit dat wij in de periode zitten van de kruistochten en dat Henry III niet heeft willen deelnemen aan deze kruistochten. Het blijkt nu dat heel wat Engelse kruisvaarders ontlast werden van hun eed om deel te nemen aan een kruistocht door betaling van een grote som geld. (A History of the Crusades - The kingdom of Acre and the later Crusades', Steven Runciman, p 257 note 3.

Henry III had het te druk met interne Engelse- en Franse troebelen. Hoewel hij in 1250 de gelofte aflegde om deel te nemen aan de kruistochten had hij een ander voorstel : hij schoof namelijk zijn zoon Edmund naar voor als toekomstige koning van Sicilië, dit alles in het raam van een gedetailleerd pauselijk plan om de Hohenstaufen weg te werken uit Zuid Italië. Dit kostelijke plan mislukte echter. Edward, een andere zoon van Henry III, nam de eed over en ging in 1270 op kruistocht naar het Heilige Land. De muntschat zou dus een afkoopsom kunnen zijn voor niet deelname van Henry III aan de kruistocht en onderweg via Brussel naar de bestemming(en) (Prinsbisdom Luik, Vaticaan ?). Deze optie, hoewel zeer plausibel, wordt echter niet toegelicht door Gullbeek en wordt ook niet hard gemaakt door geschreven bronnen. **Willy Geets**

Bron : Artikel van Svein Gullbeek, EGMP-Jaarboek 2005, p.81-97.

Wat maakt het verzamelen van Chinese munten zo aantrekkelijk ?

China heeft een lange en boeiende numismatische geschiedenis. Tot ongeveer 1900 waren gegoten munten in omloop, die voornamelijk uit koper bestonden.

De oudste munten zijn afgeleid van gebruiksvoorwerpen zoals messen. 'Recent' is daar nog een nieuwe categorie aan toegevoegd. Omstreeks 300 v. Chr. werden ronde munten met een vierkant gat ingevoerd, die ruim twee millennia in gebruik bleven. Voor het determineren is beheersing van het Chinees niet vereist; op de munten wordt een relatief klein aantal karakters gebruikt. Omdat de productie enorm groot was zijn de meest voorkomende typen gemakkelijk te verkrijgen voor een relatief lage prijs. In de omringende landen werden de Chinese munten ook gebruikt en geïmiteerd, bvb. in Japan, Korea, Vietnam en Indonesië.

Naast de officiële emissies zijn er ook interessante munten van rebellen en opstandelingen, die vaak veel schaarser zijn, maar door verzamelaars veel worden gezocht. Er is een keizer geweest die zelf munten verzamelde, en die zich stoorde aan enkele van zijn voorgangers waarvan geen munten bestaan, omdat papiergeld tijdens hun regeerperiode overheerste; hij heeft die munten dan alsnog maar laten vervaardigen. Periodiek werd China door invallende barbaren bezet en overheerst. Dit heeft zijn sporen op de munten achtergelaten in de vorm van het schrift van de barbaren, zoals de Mongolen. Dit leverde enkele zeldzame munten op met tot nu toe onbekend schrift.

Voor verzamelaars is een waarschuwing, op het gebied van vervalsingen, op zijn plaats.

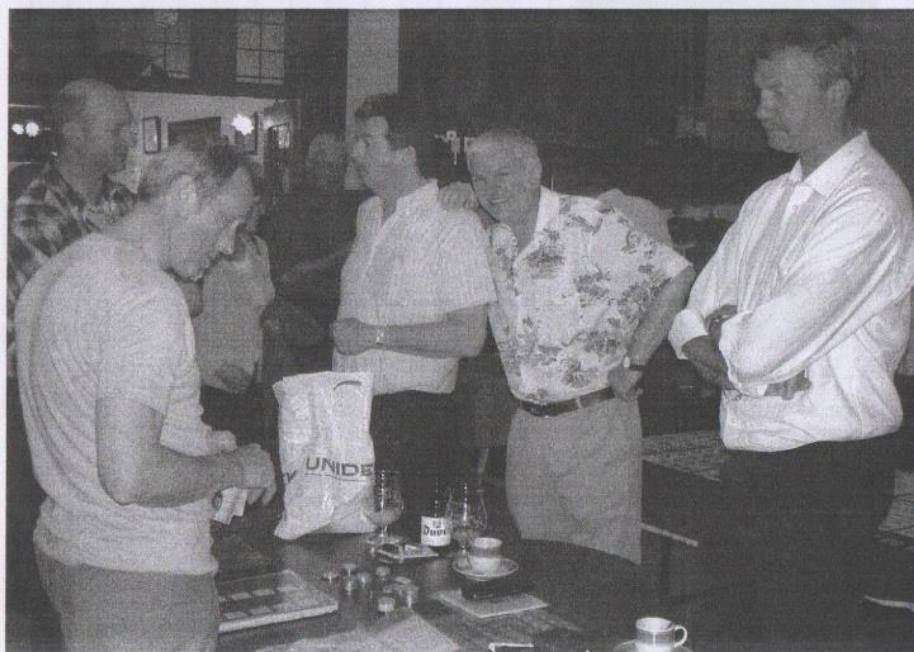
Dit artikel is een overname van de digitale convocatie (omzendbrief) van de **Numismatische Kring uit Groningen**, n.a.v. een lezing gegeven door de heren **Dr. W. Op den Velde** en **Dr. D. de Boer**, waarvoor dank.

Gerealiseerde prijzen

veiling 11 maart 2007

1	20.00	24	2.00	37	2.50	53	2.75	79	1.00
6	1.00	25	1.75	38	4.00	54	3.00	80	3.50
7	33.00	27	4.25	39	3.00	55	9.00	81	2.00
8	2.00	28	20.00	40	1.00	62	2.00	82	1.50
10	2.50	29	9.00	41	6.00	63	2.00	83	1.25
11	2.00	30	2.25	46	6.00	64	2.00	84	2.25
12	4.50	31	2.50	47	2.75	65	2.00	85	1.00
18	8.50	32	5.50	48	2.75	74	10.00	86	3.00
20	2.50	33	2.50	49	2.75	75	3.00	87	2.00
21	18.50	34	2.00	50	2.75	76	3.00	88	1.00
22	8.50	35	2.50	51	2.75	77	1.00	89	1.50
23	1.75	36	4.00	52	2.75	78	2.00	90	1.25

't is maar dat je't al weet : NUMISMATICA HERENTALS egmp

4^e INTERNATIONAAL COIN EVENT

zondag 9 december 2007

•De Vossenberg - Herentals

1

3

4

8

nr	land	munt			kwal	mat	inzet
1	Kelten	Danubië	bronsmunt te determineren	2 ^e -1 ^e eeuw vC	ZF	AE	10.00
2	Rome	Vespasianus	Denarius	RIC 42	69-79	F	Ag 5.00
3		Faustina	Denarius	kz. AUGUSTA	† 141	F	Ag 5.00
4		Claudius II	Antoninianus	kz. GENIUS	268-270	F	Ag 2.50
5		lot van 5 Romeinse bronsmunten te determineren		divers	F/ZF	AE	1.00
6	Brabant	Albrecht & Isabella	½ Oord – Antwerpen		1615	ZF	Cu 15.00
7		Maria Theresia	Oord – Antwerpen		1750	F	Cu 1.00
8		Maria Theresia	Kroon – Brussel		1770	F	Ag 20.00
9		Frans II	Oord – Brussel		1794	F	Cu 1.00
10	Luik	Sede Vacante	Oord		1744	F	Cu 1.00
11		Jean Théodore de Bavière	Dubbel Oord		1751	F	Cu 1.00
12	België	Leopold I	5 centimes		1856	F	Cu 2.50
13		Albert I	2 frank VL		1930	ZF	Ni 10.00
14		Albert I	lot van 20 munten			div	div 1.00
15		Leopold III	5 francs pos. A FR		1936	ZF	Ni 10.00
16		Boudewijn I	500 fr. (2 stuks) VL + FR		1980	FDC	CuNi 6.00
17	Bel. Congo	lot van 5 munten		tussen 1911 en 1959	div	div	1.00
18	DDR	Heinrich Man	20 Mark		1971	Pr	CuNi 1.00
19	Dom. Rep.	Jubileummunt	1 Peso Chr. Columbus		1992	FDC	CuNi 1.00
20	Duitsland	lot van 40 stuks	1 Pfennig Bondsrepubliek			div	div 1.00
21		lot van 38 stuks	2 Pfennig Bondsrepubliek			div	div 1.00
22	Frankrijk	lot van 25 munten		tussen 1862 en 1953	div	div	1.00
23		lot van 37 munten		tussen 1960 en 1997	div	div	1.00
24		Republiek	5 Centimes l'an ... Parijs		F-	Cu	1.00
25	Gr-Brittann	Jubileummunt	25 pence 25jaar Huwelijksjubileum		1977	Pr	CuNi 1.00
26		Henry III	Penny, London (ex. Brussel !)		1247-1272	ZF+	Ag 65.00
27	Luxemburg	lot van 32 munten tussen 1949 en 1980				div	div 1.00
28		Charlotte I	25 Centimes MEDAILLESLAG		1960	Pr	Al 15.00
29	Maleisië	Jubileummunt	1 Ringgit		1969	Pr	CuNi 1.00
30	Mexico	Estados Unidos	20 Pesos (15 gr.netto goud)		1959	FDC	Au 240.0
31	Nederland	lot van 30 munten				div	div 1.00
32	Sardinië	V. Amadeus III	5 Soldi		1796	ZG/F	Cu 1.00
33	St. Helena	Jubileummunt	25 pence Tercentenary		1973	Pr	CuNi 1.00

19

26

29

30

nr	land	munt	kw	mat	inzet
34	Zuid-Korea	50 Won	1978	CuNi	1.00
35	medaille	Toneelwedstrijd Waregem	1888	Al	5.00
36	penning	Gemeentepenning - 50 Mareholt		AE	1.00
37	album	50 Mils de Escudo (6.61 gr.netto goud)		Au	99.00
38	album	verzameling van 310 gemeentepenningen (met dubbels)		div	15.00
39	set	FDC-set FR+VL	1974	div	5.00
40		FDC-set FR+VL	1976	div	25.00
41	USA	Muntenset FDC	1973	div	9.00
42	bijjetten	50 francs - 10 Belgas	28-01-1942	F	1.00
43	China	1+2+5 Jiao		F	1.00
44	Hongarije	20 Pengo met stempeling	15-01-1941	Pr	1.00
45	Marokko	10 Francs	01-03-1944	ZF	1.00

34

37

44

div = divers ZG = zeer goed F = fraai ZF = zeer fraai Pr = prachtig FDC = Fleur de coir
 Au = goud Ag = zilver AE = brons-koper Cu = koper Ni = nikkel Al = aluminium

Munt toont Cleopatra's ware aard

inzending van René Hubert

Marcus Antonius en Cleopatra, beschouwd als één van de meest romantische koppels uit de geschiedenis, waren misschien toch niet die 'schoonheden' zoals Hollywood ons wil laten geloven. De studie van een 2000 jaar oude munt, met het portret van de Egyptische koningin, aan ons gestalte gegeven door

Elisabeth Taylor, toont haar met kort voorhoofd, vooruitstekende kin, dunne lippen en een scherpe neus. Haar Romeinse minnaar, gespeeld door Richard Burton, had dan weer uitpuilende ogen, een dikke nek en een haakneus. Zo verklaren experts van de universiteit van Newcastle, na studie van de zilveren munt. Dit artefact dateert van 32 vC. en is deel van de verzameling van de 'Society of Antiquaries of Newcastle' die nu wordt onderzocht met het oog op een presentatie in het nieuwe museum.

Het beeld dat wij hebben van Cleopatra als een onweerstaanbare verleidster, is er een van de moderne tijd. Deze studie ontkracht het geromantiseerde en geïdealiseerde imago. Lindsay Allason-Jones, directeur van het Universitair Archeologisch Museum : 'De portretten die op de munt staan, benaderen geenszins die van E. Taylor en R. Burton. Romeinse schrijvers vermelden wel dat Cleopatra een intelligent en charismatisch persoon was maar zeggen niets over haar 'schoonheid'.

De zilveren denarius, geslagen door een muntatelier van Marcus Antonius, toont op de voorzijde zijn portret met randschrift : ANTONI ARMENIA DEVICTA (Antonius overwinnaar van Armenië). Op de keerzijde het minder flaterende beeld van Cleopatra met de legende : CLEOPATRA REGINAE REGVM FILIORVMQVE REGVM (Cleopatra koningin van koningen en koningskinderen).

De Universiteit van Newcastle hoopt op nog meer vondsten en oñthullingen vooraleer het 'Great North Museum' in 2009 haar deuren opent. **BBC News**

De moderne geschiedenis van Zuid-Afrika begon in de 17de eeuw met een kleine nederzetting op Kaap de Goede Hoop als bevoorradingsplaats voor schepen van de VOC op weg van en naar het Verre Oosten. De Nederlanders beheersten de handel met het Verre Oosten, maar ondervonden veel concurrentie van voornamelijk de Engelsen en de Fransen. Door de vele oorlogen in Europa was die bevoorradingsplaats op het uiterste puntje van Afrika uiteraard een zeer strategische plaats. De geschiedenis van Zuid-Afrika weerspiegelt dan ook de geschiedenis van Europa. En dat had uiteraard zijn invloed op de munten. Daarom kijken we eerst even naar de geschiedenis van Europa.

Europa na de Franse Revolutie

In 1789 had in Frankrijk de Franse Revolutie plaats die komaf maakte met het ancien regime. Het ruimde plaats voor een maatschappij waarvan democratie de grondslag werd en er kwamen grondwetten. Dat was een zeer belangrijk keerpunt in onze geschiedenis. De Fransen waren zo enthousiast over hun revolutie dat ze die wilden uitdragen over gans Europa, met veel oorlogen tot gevolg. Ze veroverden half het continent en hadden ook plannen om Engeland aan te vallen, maar daar zijn ze nooit in geslaagd.

De Zuidelijke Nederlanden behoorden toen bij Oostenrijk maar die bestonden niet uit het hele huidige België want er was ook nog het Prinsbisdom Luik dat behoorde tot het Heilige Roomse Rijk maar dat toch min of meer onafhankelijk was. De Zuidelijke Nederlanden hadden reeds in 1790 een mislukte revolutie, de Brabantse Omwenteling, ontketend tegen de Oostenrijkers. Ze werden een eerste maal veroverd door de Fransen in 1792 bij de slag van Jemappes maar werden het jaar nadien door de Oostenrijkers terug verdreven. De Zuidelijke Nederlanden werden een tweede maal veroverd door de Fransen in 1794 bij de slag van Fleurus (bij Charleroi) en het Prinsbisdom Luik werd geannexeerd in 1795. Zo werden onze gewesten dus een stukje Frankrijk.

De Noordelijke Nederlanden hadden zich reeds in 1581 afgescheiden van Spanje en vormden de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden en waren dus onafhankelijk. In december 1794 trokken Franse troepen ook de Noordelijke Nederlanden binnen wat leidde tot de Bataafse Revolutie en de oprichting van de Bataafse Republiek in januari 1795

nadat de laatste stadhouder Willem V naar Engeland was gevlucht. De Noordelijke Nederlanden werden zo een vazalstaat van Frankrijk. In 1806 verving Napoleon de Bataafse Republiek door het Koninkrijk Holland met zijn broer Louis-Napoleon als koning. Louis-Napoleon voer een vrij eigen koers zodat Napoleon ontevreden was en in 1810 werden de Noordelijke Nederlanden dan ook maar geannexeerd en werden dus ook een stukje Frankrijk.

De Engelsen zagen deze Franse machtsontplooiing met lede ogen aan met heel wat oorlog tot gevolg. In 1798 vernietigde admiraal Nelson de vloot die achtergelaten was te Aboukir terwijl Napoleon op expeditie was in het binnenland van Egypte. In de hoek gedreven door de Engelsen sloot Frankrijk met Engeland in 1802 de Vrede van Amiens, maar deze hield niet lang stand en twee jaar later begonnen de vijandelijkheden opnieuw. In 1805 versloeg admiraal Nelson Napoleon in de zeeslag van Trafalgar (Spanje) waarbij nagenoeg de volledige Franse vloot vernietigd werd of in beslag genomen. Bij deze zeeslag kwam Nelson zelf om het leven. Dat bracht hem een gedenkzuil op met zijn standbeeld in het hartje van Londen, op een plein dat naar de zeeslag genoemd werd: Trafalgar Square. Deze zeeslagen betekenden de volledige hegemonie over de zeeën voor Engeland. Napoleon poogde nog opnieuw een oorlogsvloot te bouwen te Antwerpen om Engeland aan te vallen, maar werd definitief verslagen in 1815 in de slag van Waterloo door de Engelsen en de Pruisen.

Deze ontwikkelingen in Europa zouden de loop van de geschiedenis van Zuid-Afrika grondig beïnvloeden. Maar eerst even terugblikken op de ontstaansgeschiedenis ervan.

De Nederlandse periode (1652-1795 en 1803-1806)

De Nederlander Jan van Riebeeck (1619-77) stichtte in 1652 de eerste blanke nederzetting in zuidelijk Afrika als stopplaats en bevoorradingsplaats voor schepen van de VOC (Verenigde Oost-Indische Compagnie) op weg naar het Verre Oosten. Hij bouwde een fort aan de voet van de Tafelberg nabij Kaap de Goede Hoop en verbouwde er groenten en fruit. Hij dreef ook handel, zo goed of zo kwaad mogelijk, met de autochtone bevolking die destijds bestond uit Hottentotten. Om aan de nodige mankracht te geraken liet hij de VOC ook slaven aanvoeren, komende van verschillende gebieden in Afrika en van het Verre Oosten.

De VOC-nederzetting aan de Tafelberg in 1710 (midden links het fort)

In de volgende tientallen jaren vestigden zich er nog vele Nederlanders, Duitsers en Franse Hugenoten (Franse protestanten op de vlucht omwille van hun geloof). De Hugenoten brachten hun wijnstokken mee, die de basis zijn van de wijnproductie vandaag in Zuid-Afrika. Jan van Riebeeck bleef maar 10 jaar ter plekke, maar toch wordt hij beschouwd als de "Vader van Zuid-Afrika". Zijn nederzetting groeide uit tot Kaapstad, later tot de Kaapkolonie en nog later tot het huidige Zuid-Afrika.

Het oorspronkelijke fort met aarden wal van Van Riebeeck werd in 1666-79 herbouwd, vandaag Kasteel de Goede Hoop genoemd

Gezien het een bevoorradingsplaats was van de VOC, circuleerden er ook de munten van de VOC. Hier enkele voorbeelden.

*VOC-gulden 1786,
geslagen te Utrecht*

*VOC-duit van Zeeland 1728,
geslagen te Middelburg*

Gezien Nederland in 1795 een vazalstaat van Frankrijk geworden was liep de Kaapse nederzetting groot gevaar, gezien zijn strategische functie van bevoorradingsplaats voor schepen naar het Verre Oosten. De Kaap vreesde sinds lang een Engelse aanval en had met de hulp van de Nederlanders en de Fransen een fortengordel rond de nederzetting gebouwd. De Engelsen vreesden dat Frankrijk ook de Kaap zou bezetten en beslisten dat dan maar zelf te doen. Op 11 juni 1795 zeilde de Engelse vloot Valsbaai (oosten van Kaap de Goede Hoop) in met de bedoeling de kaap vreedzaam te bezetten. De laatste Nederlandse stadhouder Willem V, die naar Engeland gevlucht was, had gevraagd aan de Kaap de Engelsen als vrienden te beschouwen, maar de commandant van de Kaap, Abraham Sluysken had daar geen zin in en organiseerde een klein leger.

De Kaapse troepen waren evenwel geen partij voor de Engelsen en reeds op 16 september moest Sluysken zich overgeven. Aan anderhalve eeuw VOC-bestuur kwam een einde en de Engelsen namen het bestuur over. De VOC, reeds geruime tijd in moeilijkheden, ging bankroet in 1798.

In de Vrede van Amiens in 1802 tussen Engeland en Frankrijk werd evenwel overeengekomen de Kaap terug te geven aan de Bataafse Republiek, officieel een onafhankelijk land. Dat gebeurde op 21 februari 1803 en Nederland stuurde Jacob De Mist als commandant-generaal.

Ondertussen was de nederzetting aan de Tafelberg zodanig gegroeid dat de Bataafse bewindhebbers ze de status van kolonie gaven. Er woonden zowat 18.000 Europeanen, 21.000 slaven en 15.000 Hottentotten. Jacob De Mist wilde een munthervorming doorvoeren omwille van de stabiliteit van het geld en voor een gezonde economie en bestelde reeds

in 1802 in Nederland 100.000 gulden speciaal voor circulatie in de Kaap, de zogenaamde sloopjesgulden, in de waarden 1, 1/2, 1/4, 1/8 en 1/16 gulden in zilver, evenals duiten en halve duiten in koper. Deze droegen evenwel geen aanduiding van Zuid-Afrika (die benaming bestond nog niet) maar wel van Batavia, de Nederlandse kolonie in het Verre Oosten. Ze werden geslagen in het Nederlandse Enkhuisen.

Sloopjesgulden 1802 met omschrift INDIAE BATAVORUM

Om onduidelijke redenen werd de eerste levering van de sloopjesgulden doorgestuurd naar Oost-Indië en daar in circulatie gebracht. Slechts 14.976 gulden in waarden van 1, 1/2, 1/4, 1/8 en 1/16 gulden bereikten de Kaap, maar gezien dit onvoldoende was voor de geldbehoeften van de Kaap werden deze voorlopig niet in omloop gebracht.

De Vrede van Amiens hield niet lang stand en spoedig waren Engeland en Frankrijk opnieuw in oorlog. Het probleem van de strategische Kaap stelde zich opnieuw voor Engeland. Begin januari 1806 zeilden 63 Engelse schepen de Tafelbaai in. Opnieuw bood de Kaap weerstand, daarin zelfs geholpen door een Hottentottenregiment. Maar opnieuw was de Kaap niet opgewassen tegen de Engelse overmacht en reeds op 10 januari werd een vredesakkoord getekend. De kaapkolonie zou Engels blijven tot aan de onafhankelijkheid van Zuid-Afrika in 1961.

Na de tweede verovering van de Kaap door de Engelsen werd de voorraad sloopjesgulden door de Engelse generaal-majoor David Baird toch in omloop gebracht om het tekort aan geld in de Kaap op te vangen. Daarmee waren de sloopjesgulden toch de eerste munten specifiek voor de Kaap gemaakt en die er circuleerden, maar van een echte munthervorming was dus geen sprake meer.

Leopold Verbist

Vervolgt

nog af te halen prijsmunten (met rood lootje) **3^e BEURSTOMBOLA**

LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt	LOT	munt
4	115	83	275	190	334	316	81	393	72
12	481	111	246	191	250	318	71	400	248
13	432	113	68	197	343	328	180	402	398
14	153	115	159	236	168	329	269	425	56
17	562	116	138	265	283	358	260	444	449
18	538	139	322	266	223	367	253	465	582
21	520	172	32	278	555	369	578	493	19
42	317	178	104	312	405	377	139	570	34
48	488	186	425	314	455	389	221	594	233

Prijzen nog af te halen op de clubactiviteiten, tot ten laatste 13 mei 2007

Diestse Studiekring voor Numismatiek

organiseert op zaterdag 21 april 2007

Studiedag over Oosterse numismatiek

met 5 lezingen en een veiling.

Programma :

De muntslag van Japan – Leopold Verbist

De munten langs de Zijderoute – Jan Lingen

De Parthische zilveren muntslag van Margiana – Patrick Pasmans

Muntslag van het Mongoolse Wereldrijk – Ruud Schüttenhelm

De muntslag van de stad Qumm (Iran) – Roland Dauwe

Plaats : Mechtildenkamer van het Cultureel Centrum, Begijnhof.

Infirmieriestraat z/n, 3290 Diest

Inkom is gratis, ook niet-leden zijn welkom.

Na afloop is er een veiling van Oosterse munten.

Personen die wensen deel te nemen aan het afsluitend diner, dienen op voorhand te reserveren bij Patrick Pasmans (voorzitter).

Meer info over de vereniging : www.muntmeester.be

Om lid te worden : 30 € op rekening van de club 733-0330478-29

Postbus 44 – 3290 Diest

Het leukste muntje uit mijn verzameling

Ad Lansen

Vlaardingen 1973. In de zaterdageditie van het landelijk nieuwsblad 'De Telegraaf', op een frisse februariochtend, staat een advertentie, die na lezing een redelijk hoge bloeddruk bij deze lezer oplevert :

AANGEBODEN : 2500 VOC duiten van verschillende kwaliteit en van verschillende provincies, 100 Stuks = 100 Gulden, met een telnr. in Rotterdam. Bij een, toentertijd, goed salaris van ongeveer Hfl. 850,- per maand een redelijk aanbod. Na wat heen en weer gebeld werd een afspraak voor de volgende maandagavond geregeld; deal ! Voor een verzamelaar per stuk op jaartal en type, Hfl. 1,50 betalen, was een goede prijs op dat moment. Op de afspraak verschijnt een forse zeebonk, die als WBK (werktuigbouwkundige / machinist) aan boord van een Nederlandse schuit vaart in het Z-Aziatische gebied. Tijdens een bezoek aan Colombo, Ceylon (nu Sri-Lanka) had hij een 'muntenboertje' met een paar zakken VOC- duiten getroffen, waarmee hij een deal maakte.

Bij de koffie komen de verhalen en belevenissen van tijdens zijn tochten in het Aziatische uitvoerig aan bod, terwijl ik ondertussen de berg VOC duiten sorteer en er een aantal uithaal voor mijn verzameling. Na de koffie was er tijd voor nog meer verhalen onder het genot van een 'pikketannusje', een of twee of Uiteindelijk was aan het eind van de avond het volume van een volle fles Jonge Jenever gereduceerd tot ongeveer een kwart ; zoals hij het verwoorde : 'zeelui houden van innemen wanneer ze verlof hebben en een ontzettende droge keel'.

Na een korte onderhandelingsronde wisselden een aantal VOC-duiten van eigenaar in ruil voor wat 'wisselgeld' !

Op mijn vraag of hij nog wat achter de hand gehouden had als 'interessant' of 'leuk' toverde hij een 'Halve Stuiver 1644 Batavia' te voorschijn, welke nog niet in mijn verzameling aanwezig was !! Deze was, volgens de zeebonk wel wat meer waard dan een paar Gulden ? Zeker weten ... !! Met nog een borrel werd uiteindelijk ook deze koop gesloten : Hfl. 7,50 EN de rest in de fles Jonge borrel voor 'onderweg

op de lange treinreis Vlaardingen-Rotterdam' als dorstlessertje (per trein ca. 15 min) ! Beiden tevreden met deze laatste 'heel vrolijke' koop ! Een '1/2 Stuiver 1644 Batavia' voor een kwart liter jenever en een handvol kleingeld ... Te gek toch !

zaterdag 14 en zondag 15 april 10-17 u
Paper Money Fair Maastricht (Eijssermans Events)
Recreatiecentrum Polfermolen – Plenkertstraat 50, Valkenburg a/d Geul

zondag 15 april 9-16 u

17^e GROTE RUILDAG
Numismatica Brugge en Het Vrije – EGMP

Immaculata Instituut
Kon. Astridlaan 4, 8200 St-Michiels Brugge

Eddy Schutyser 050 825372
numismatica@telenet.be

zondag 15 april **Bourse Numismatique** Annecy (FR)

zaterdag 21 april vanaf 9.30 u
Diestse Studiekring voor Numismatiek
organiseert een
Studiedag voor Oosterse Numismatiek
met 5 lezingen en een veiling
Mechtildenkamer - C.C. Begijnhof Diest

zon 29 april **11^e Internationale Munten- en Papiergeldbeurs** 10-17u
Hotel 'De Druiventros' – Bosscheweg 11, Berkel-Enschot (Tilburg-NL)

dinsdag 1 mei 9-16 u

41^e Internationale Numismatische Beurs
Numismatica Leuven - EGMP

Redingenhof - Redingenstraat 90, Leuven

Hubert Pladys 016 204197
numismatica.leuven@caramail.com

Numismatische agenda

april 2007

zo 1	EGMP Leuven – tav. Ensor, Diestsestwg. 133, Kessel-Lo EGMP ZW VI – Kartouchke, Ingelmunsterstwg.8 Izegem AEN Couvin – Lycée Gouttier, rue Gouttier 11, Couvin AEN Stockay – l'Union, Rue Reine Astrid 69, St Georges AEN Soignies – Ec. Juvénah, Rue des Orphelins, Soignies Edelweissje – Sint Katarina, N.Cleynaertsiaan 1, Hasselt	9-12.30 u 9 – 12 u 9 – 12 u 8 – 12 u 9 – 12 u 8.30-12 u
di 3	AEN Brussel–H. Geest, Dr. Lemoinestraat 13, Anderlecht	van 18 u
vrij 6	Sporthal Bruultjeshoek, Wavervelden 12, O.L.V. - Waver	19.30-22u
za 7	EGMP Dendermonde–Kloksken, Het Keur, Dendermonde N.K. Hasselt – Cult.Centr. lokaal 2, Kunstlaan 5, Hasselt Munt Centrale Gent West – school Reinaertstraat 26, Gent Eur. Verz.B.– 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13 – 17 u 13 – 17 u 13.30-17u 8 – 11 u
zo 8	EGMP Herentals - Den Brasseur, Bovenrij, Herentals	8.30-12 u
ma 9	EGMP Brugge – C.M. Moerkerkse Steenwg 118, St.Kruis	van 19 u
di 10	N.K. Zeeland – Dauwendaele, Vrijlandstr. 51, Middelburg	18.30-21u
wo 11	N.K. Brabant – Bar Le Duc, Korenbrug, 's Hertogenbosch	van 19.45
za 14	EGMP Antwerpen – Ruggehof, Fr. v Dijkstr. 46, Deurne AEN Verviers – S.C. rue de la Moinerie 33, Petit-Rechain Munt Centrale Gent West – school Reinaertstraat 26, Gent Eur. Verz.B.– 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel	13 – 16 u 9 – 12 u 13.30-17u 8 – 11 u
za 14	zo 21^e Paper Money Fair - Maastricht 2007 15 Polfermolen, Valkenburg a/d Geul	10 – 17 u
zo 15	EGMP Gent–Sp. Gouverneurswoning, Buitenhof 35, Gent EGMP Limburg – De Muze, Dekenstr. , Heusden-Zolder EGMP Mechelen–Hof Villers, Persoonshoek 9, Mechelen EGMP ZW-Vlaand – Willem Tell, Brugsestr. 20, Kortrijk AEN Luik–Collège St Servais, Rue Saint-Gilles 104, Luik Numis Wetthra – Gemeenteschool, Schooldreef, Wetteren	9 – 12 u 8.30-12 u 10 – 12 u 13 - 16 u 9.30-13 u 9.30-13 u

zo 15	17e Grote Ruildag Numismatica Brugge EGMP Immaculata – Kon. Astridlaan 4, St.-Michiels Brugge	9 – 16 u
za 21	Medec – zaal Ruggehof – Frans v. Dijkstraat, 46, Deurne Munt Centrale Gent West – school Reinaertstraat 26, Gent Eur. Verz.B.– 't Kapiteintje, St.-Kathelijnestr. 30, Brussel Diestse Studiekring voor Numismatiek Studiedag voor Oosterse Numismatiek Mechtildenkamer – Cult. Centr. Begijnhof, Diest	13 – 16 u 13.30-17u 8 – 11 u 9.30–17 u
zo 22	EGMP Aalst – Immerzeel, Rerum Novarumstraat 4, Aalst EGMP Tienen–'t Hoekske, Oude Leuvensestr. 93, Tienen AEN La Louvière–M.Peuple, Rue Station, Haine St Pierre	van 9.30u 9 – 12 u 8.30-1130
za 28	Munt Centrale Gent West – School Reinaertstr. 26, Gent Achter Olmen – T.I. St. Jansberg, Weerterstwg., Maaseik	13.30-17u 13 – 16 u
zo 29	11e Internationale munten- en papiergeldbeurs Hotel De Druiventros – Bosscheweg 11, Berkel-Enschot www.egmp.be	10 – 17 u

VAN ECCElPOEL

... vrijblijvend te proeven in onze wijnkelder !

Bodega INURRIETA (Spanje)

Orchidea blanco 2006	6.49 €
Prachtige witte wijn gemaakt van Viura en Chardonnay, lekkere impressies van citrusfruit.	
Mediodia Rosado 2006	6.49 €
Heerlijke Spaanse rosé ... moet je gewoon proeven !	
Sur 2004	6.49 €
Garnacha, Tempranillo en Graciano versmolten tot een fantastische rode drinkwijn.	

www.vaneccelpoel.be Lierseweg 20, Herentals

BRASSERIE
"DEN BRASSEUR"

Bovenrij 50 - 2200 Herentals
Tel. 014-231665

Brumunt uw partner voor uw collectie !!

Alle euromunten, Belgische munten, wereldmunten, ...
Benodigheden voor elke verzamelaar en de nieuwste catalogussen.

Bezoek nu ook onze website : www.brumunt.be

Brumunt - Hogeweg 16, B-8200 Brugge 2, België
gsm : +32 478 362795 mail : brumunt@telenet.be

MAUQUOY GROUP

Industrieweg 12 • 2280 Grobbendonk • Belgium • www.mauquoy.com

uit sympathie

café

't ZONNEKE

014-221878

Kerkplein 1, 2200 Herentals

Fleur De Coin

MUNTEN & MEDAILLES

aankoop – verkoop – veiling
Lea Vandenbruwaene

Burgstraat 22 A – 9000 Gent 09-2333138
open : ma, di, do, zat 14-18 u / vrij 10-18 u

info@fleurdecoin.be
www.fleurdecoin.be